

Gebed om Leiding

I

Wandelend door de het bos kun je je overweldigd voelen door de schoonheid, de grootsheid, de stilte van al het moois waar je je door omringd weet. Zo'n soort ervaring heeft U vast ook wel eens gehad en het is niet voor niets dat men vaak de natuur opzoekt als het hoofd vol zit met chaos; met drukte en moeten, met zorgen of verdriet. Om het hart te kunnen luchten, gedachten te ontwarren, de longen open te zetten naar weids uitzicht en sporen van inzicht.

En op zo'n moment zou ik Psalm 19 hardop willen bidden of zingen:

De hemel ontvouwt de glorie van God, het uitspansel roemt het werk van zijn handen

Dan mijmer ik langs de bomen waarvan ik bedenken dat ze er al heel lang staan, alle tijdelijkheid voorbij, dat er aan hen al zoveel menselijk geluk, getob en verdriet langs is getrokken. Dat ze mijn tijdelijke geschiedenis in ieder geval te boven gaan; dat ze meer lijken te weten dan ik en dichter bij hun Schepper lijken te staan, dichter bij God. Ook kan ik op zo'n moment denken aan een wonderschoon schilderij van Willem de Kooning dat nu in het heropende Stedelijk Museum hangt; genoemd 'Rozevingerige dageraad', naar woorden van Homerus, die in de Ilias het aanbreken van de dageraad beschreef als 'roze vingers die de opkomende zon over de aarde uitstrekt'. Die sfeer van pracht maar ook geheimzinnigheid hoor ik door de woorden van Psalm 19 heen en dan voel ik mij te midden van de verwondering een nietig en klein individu dat in de natuur ronddwaalt met ogen en oren wijd open op zoek naar essentie, naar richting, te midden van een mij ontstijgende, alomvattende en dus ook mij omvattende, grootsere orde.

II

We horen in Psalm 19 mysterieuze en poëtische taal: *De dag geeft het door aan de volgende dag, de nachten vertellen elkaar wat zij weten*. Het verhaal van dag en nacht doorgrondt en doortrekt alles maar gaat ons tegelijk ook te boven. We lezen: *Het is geen spreken, er zijn geen woorden en hun stemmen zijn niet te horen; toch, overal wordt hun ritme vernomen, hun echo reikt tot de rand van de aarde*.

Maar, wat kan ik horen in de sprakeloze stilte? Wat zegt de dag voort aan de dag die komen gaat? Welke aanwijzingen komen mij toe? Welke lijnen liggen er vanuit de schepping waarlangs ik kan leven; welke scheppingswoorden maken mij tot mens. De woorden van eeuwig leven leggen mij allereerst het zwijgen op. Oog in oog met zoveel moois word ik opeens wel heel stil en nietig en besef ik dat ik misschien wel gevangen zit in een veel te klein egocentrisch universum. De dingen waarvan ik denk dat ze belangrijk zijn vallen voor even van mij af en dan kan ik mij afvragen waar ik het nu eigenlijk zo druk mee heb of waar ik mij druk om maak. De overweldigende schoonheid en stilte in de natuur waarin ik dacht rust te vinden brengt in mij opeens ontregeling teweeg. Het lijkt mij iets te willen zeggen. Er komen in de stilte van mijn hart allerlei vragen naar boven. Is mijn levensritme in lijn met het ritme van de schepping, of ben ik er ver van afgedreven? Maak ik in de overvloed van mogelijkheden en wegen wel de juiste keuzes? Kan ik dichter bij de essentie van mijn leven komen, dichter bij wie ik bedoeld ben, kan ik als mens verder komen?

Het roept meer vragen op dan antwoord en tegelijkertijd raakt het een ervaring die wel al onderhuids leeft, die ik niet meer kan onderdrukken en die opeens ruim baan krijgt; een onvrede, die niet te plaatsen is, een diep verlangen naar een andere ruimte, een dorstige ziel die een oase zoekt om uit te drinken.

Ik stel mij voor dat als ik deel zou uitmaken van dit grootse geheel, ik vast rust en geluk zal ervaren. Dan gaat er een gloed over mij schijnen, of misschien kan ik de gloed zelf tevoorschijn laten komen. Het wordt mij dan snel duidelijk: aan mijzelf heb ik niet genoeg, alleen kom ik er niet uit. Maar, wie gaat mij dagelijks hierin voor of neemt mij bij de hand in een voor mij soms onoverzichtelijke wereld, wie leidt mij langs tegenstrijdige belangen, afleidingen en verleidingen, verwarrende gevoelens of angst? Jij, die orde en leven schiep toen de aarde nog woest en ledig was, jij die jouw volk Tien verbondswoorden meegaf in de droogte en leegte van de woestijn. Jij Eeuwige God, hebt ook voor mij ruimte geschapen en mij levenskracht en ankerpunten meegegeven. Jij kunt orde in mijn onzekerheid en verwarring, in mijn chaos, mijn richtingloosheid scheppen, ik werk van jouw handen.

III

Toen jouw schepping na zes dagen voltooid was, zag jij, zoals het verhaal vertelt, dat het goed was. Er zijn momenten dat ik overvallen kan worden door een geluksgevoel: 'het is goed zo'. Dan schijnt jouw gloed over mij heen en dan voel ik mij op mijn plek. Maar, het is moeilijk te duiden of vast te pakken want zodra ik er over nadenk is het al weer door mijn vingers geglipt. Dan lijkt jij, even aanwezig, al weer afwezig, ergens verborgen in de schoot van jouw schepping. Maar ik wil deze ervaring van vrede en geluk zo graag vasthouden. Ik kan dan vragen en zelfs roepen: hoor je mij? Ik hoop dat je mij hoort. Zie je mij? Kom tevoorschijn, dát zou ik willen, of is het eerder de bedoeling dat ik zelf tevoorschijn kom? Dat ik mij laat zien en kleur beken? Bovendien kan bij het horen van de woorden die je ons mensen gaf, de woorden van ons verbond met jou, mij iets overvallen van: kan ik dit alles wel waarmaken, hoe zou ik met mijn kleine leven nog iets kunnen toevoegen aan jouw volmaaktheid?

Door mijn vragen heen blijf ik tegen de twijfel in zingen en danken. Om zo te buigen voor wat te groot is voor mijn begrip. Nee, het is voor mij dan geen geloven- tegen- beter- weten- in of een kinderlijke naïviteit. Juist niet, het maakt mijn hoofd vrij van mijn verstokte denken en maakt ruimte om mijn hart te openen naar een groter, ander weten dat wij mensen maar gedeeltelijk kunnen vatten, dat ons bestaan doorgrondt maar ook te boven gaat.

Want al wandelend met de wind in mijn haren, met al mijn getob mee onder mijn arm, kijk ik om mij heen en welke kant ik mijn hoofd ook uitdraai, word ik mij bewust van de grootsheid van het werk van jouw handen. Van de schoonheid en de regelmaat maar ook van de ongrijpbaarheid en de vernietigende kracht ervan. Een straal van jouw licht kan dan plotseling bij mij binnen dringen, als een bos door de bomen, en dan ervaar ik: jouw rechtvaardigheid, jouw betrouwbaarheid, jouw voorschriften zijn zoveel groter dan ik. Zoveel groter dan mijn hart, dat ik mij dan voor even helemaal vrij kan voelen, als een vogel, bevrijd van welke chaos, onwetendheid of gevangenschap dan ook. Ik adem dan weer ruimte en dan kunnen er in mijn verwarring langzaam heldere lijnen oplichten. Allerlei dingen die groot leken worden kleiner, hoofd en bijzaken van elkaar gescheiden, dwaalwegen ontmaskerd, diepere menselijke verlangens kunnen naar de voorgrond komen.

Daarmee weet ik mij op dat moment uitgenodigd om die onnoemelijk grote ruimte van liefde, van jouw menselijkheid, van jouw leven binnen te treden. Om daarbinnen vervolgens eigen stappen te zetten, een weg die bij mij past en bij het leven zoals het zich aan mij aandient. Mijn gebed is als één langzame en continue vraag om de situatie waarin ik op dat moment verkeer en alle situaties die nog komen gaan te verhelderen, een dankgebed zonder einde om jouw levenslicht.

Bovendien, als ik de psalmist moet geloven is het niet zo ingewikkeld, jouw wet wordt in Psalm 19 immers bezongen als 'wijsheid voor de eenvoudige'. Voor even valt er een deken van rust over mij heen: Een simpele ziel als ik kan jouw gloed tevoorschijn laten komen, hoe het moge zijn of worden in mijn leven. Ook ik ben deel van jouw geheel en kan jouw geheel dienen, ook ik ben drager van jouw licht, en als mijn zorgen of mijn donker te groot zijn zal jij mij hoe dan ook ergens een weg banen en verlichten. Voor deze zielenrust en levenswijsheid blijf ik bidden. En niet te vergeten: danken.

Tot slot lees ik U voor een vrije vertaling van Psalm 19 van Anton Ent.

Languit onder de tinkelende hemel

Aan de borst van de zee,

Ik zie uw brein in de sterren.

En hoor in de golven Uw liefde

Ik ontsta als zoon van het licht

En dochter van de zee.

Gelezen: Psalm 19

Claartje Kruijff